

Borůvka, Otakar: About Otakar Borůvka

Milan Sekanina
Jubileum Otakara Borůvky

Universitas 3/1984, str. 98

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/500310>

Terms of use:

© Masarykova univerzita, 1984

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

JUBILEUM OTAKARA BORŮVKY

Dne 10. května 1984 se dožil osmdesáti pěti let významný představitel československé matematiky akademik Otakar Borůvka. Narodil se v Ostrohu na Moravě. Studoval nejprve na brněnské technice. Když byla v Brně založena univerzita, odešel na ni také Borůvka, kde zakončil svá studia v roce 1922. V roce 1928 se habilitoval, v roce 1934 se stal mimořádným profesorem, v roce 1946 (s účinností od roku 1940) řádným profesorem.

Světového uznání v matematice se Borůvkovi dostalo zejména jeho pracem z diferenciální geometrie, obecné algebry a diferenciálních rovnic. V diferenciální geometrii se stal zakladatelem teorie analytických korespondencí mezi dvěma projektivními prostory. Jako jeden z prvních matematiků poznal účinnost Cartanových metod a podstatně přispěl k jejich rozšíření. V obecné algebře je považován za jednoho z tvůrců teorie grupoidů, množin s jedním násobením a teorie klasifikací založené na rozkladech množin. Své poznatky v této oblasti uložil do knihy Základy teorie grupoidů a grup (1941), která vyšla v několika vydáních. Po roce 1945 se Borůvka začal zabývat diferenciálními rovnicemi, disciplinou pro praxi velmi důležitou, která se v českých zemích do té doby pěstovala zcela nedostatečně. Jeho práce v této oblasti se zejména týkají vzájemných transformací řešení dvou diferenciálních rovnic. Vybudoval tzv. teorii disperzí. Výsledky z první etapy tohoto výzkumu shrnul do knihy Lineare Differentialtransformationen 2. Ordnung (též anglicky). V roce 1959 mu byla udělena státní cena Kl. Gottwalda.

Otakar Borůvka rozřešil rovněž problém minimalizace elektrovodní sítě (1926). Stal se tak jedním ze zakladatelů použití teorie grafů na řešení ekonomických problémů.

Borůvkova vědecká činnost a jeho zásluhy o výchovu mladé generace byly mnohokrát oceněny u nás i v zahraničí. V roce 1965 mu byl propůjčen Řád práce. Je nositelem zlatých medailí Univerzity J. E. Purkyně, Univerzity Palackého i Univerzity Komenského, zlaté medaile B. Bolzana ČSAV, medailí univerzit z Bruselu a Liège, Eulerovy medaile Německé Akademie věd v Berlíně, Eulerovy medaile AV SSSR, byl jmenován čestným doktorem Komenského univerzity v Bratislavě za aktivní podíl v rozvoji univerzitního školství na Slovensku.

Milan Sekanina